

Biskop Kari Mangrud Alvsvågs preken ved visitasgudstjeneste i Jeløy kirke 3.november 2024

Visitas til Moss og Jeløy menigheter 29.10-03.11.24

Evangelietekst: Matteus 5, 13-16

¹³ Dere er jordens salt! Men hvis saltet mister sin kraft, hvordan skal det da bli gjort til salt igjen? Det duger ikke lenger til noe, men kastes ut og trækkes ned av menneskene.

¹⁴ Dere er verdens lys! En by som ligger på et fjell, kan ikke skjules. ¹⁵ Heller ikke tenner man en oljelampe og setter den under et kar. Nei, man setter den på en holder, så den lyser for alle i huset. ¹⁶ Slik skal deres lys skinne for menneskene, så de kan se de gode gjerningene dere gjør, og prise deres Far i himmelen!

PREKEN

Dere er jordens salt! Dere er verdens lys!

Det er Jesus som taler til sine disipler. Han har samlet dem omkring seg oppe i fjellet. De sitter litt tilbaketrukket fra folkemengden nå. Han har sett dem i øynene en etter en, for han kjenner hver disippels lengsel, og når han sier salige er de som sørger, for de skal trøstes, da renner tårene stille nedover mange kinn, for de sørger alle som en. Og når Jesus sier: Salige er de som hungrer og tørster etter rettferdigheten, for de skal mettes, da flammer det opp inne i hjertene, for hvem av dem har vel ikke blitt urettferdig behandlet? Jesus fortsetter, og han saligpriser barmhjertige, fredsskapere, forfulgte, fromme. Så fortsetter han med å fortelle dem at det ikke vil være lett å være i hans følge. Han sier: Salige er dere når noen håner og forfølger dere, lyver og snakker ondt om dere for min skyld.

Så reiser han seg opp og gir stemmen kraft. Han sier: Dere er jordens salt! Dere er verdens lys! Og han maler ut bildene om hvordan en by på et fjell lyser opp alt rundt seg og er synlig for alle. Og der de sitter i en fjellside, forstår de akkurat hva han snakker om. En by på andre siden av dalen vil lyse opp hele fjellsiden. Og saltet, det vet de hvor viktig er. Og de vet at det må ha kraft og være mer enn et enkelt korn for å kunne salte hele retten eller bevare matlageret fra fordervelse.

Så når ordene frem til oss i dag, totusen år senere, og det er som om Jesus selv er hos oss og sier: Dere er verdens lys og jordens salt! Vær som en by som lyser

opp hele fjellsiden! Vær som salt som bevarer fra forråtnelse og forsterker smaken i hele retten.

Vi tenker lett at det ord er rettet til den enkelte. Til enkeltmennesket meg. Og at det er tungt at jeg må være et solskinnsbarn og lyse for Gud hver dag. Eller at jeg må passe på at jeg har kraft og ikke svekkes.

Men ordene kan vi ta imot som ord til kirken, den verdensvide kirken, den vi hører til i. Kirken som er nærværende her på Jeløy og i Moss, og over hele jorden, og som finnes i så mange ulike innpakninger og i så mange ulike former, og har så mange ulike meninger, men som holdes sammen av Kristi kjærlighet. Av Jesus selv, han som er troens opphavsmann og fullender.

Med blikket festet på Jesus kan vi våge å tro at verken kirken eller verden er overlatt til seg selv, men bæres av Guds kjærlighet fra evighet til evighet.

Vi kan finne mot og kraft til å fortsette å arbeide for mer himmel på jord, ved å la oss berøre og bevege og omvende av møtet med Jesus, vår venn. Han som blir sint når barna blir avvist. Han som ikke nøler med å be den rike, unge mannen selge alt han eier og gi det til de fattige. Han som ser, anerkjenner og taler med kvinnen ved brønnen, så hun blir en som gir Kristi kjærlighet videre. Han som løfter frem enkens skjerv som en rettferdighetshandling. Han som samler disiplene omkring seg og sier: Salige er dere.

Og så: Dere er verdens lys! Dere er jordens salt!

Vi ser det bare som i et speil, i en gåte. For vårt blikk er sløvet av egenkjærlighet, og våre oppfatninger er farget av at verden kommer til oss gjennom skjermen. På mobilen. Den som forteller om alt som er galt i verden. Eller som driver oss inn i bobler der vi ser mer av det vi allerede har oppdaget. Enten det er vakre interiør, moteriktige antrekk og lykkelige mennesker, eller vannflommer, skogbranner, krig og nød. Eller oppdateringer fra kirker fjernt og nær.

Gjennom mobilens blå filter kan vi la oss lure til å tro at det går an å leve atskilt fra verden i vår egen lille, trygge boble. Eller vi kan drives inn i frykten for at verden er i ferd med å gå til grunne og at vi er overlatt til oss selv.

Men lar vi Kristi kjærlighet være filteret vi ser verden gjennom, tåler vi synet av verden, og vi blir minnet om at kjærligheten er sterk og virksom. For vi ser at overalt og alle steder finnes det godhet, barmhjertighet og kjærlighet, selv der mørket er stort og det ser håpløst ut.

Iblant blir vi beskyldt for å være tannløse, når vi understreker og løfter fram at Gud er kjærlighet. Noen tror visst at kjærlighet står i motsetning til det som er skarpt, konfronterende og som stiller krav. Men det er feil. Kjærligheten, slik den er i Jesu Kristi skikkelse, er en kraft som bringer frem sannhet, oppgjør og omvendelse.

Kjærligheten er knyttet til rettferdighet, og rettferdigheten er ingen veik omfavelse. Kjærligheten driver til oppgjør og til forsoning.

Fordi verdens lys skal skinne opp hele verden, slik en by som ligger på et fjell lyser opp hele fjellet, kan vi ikke som kirke trekke oss tilbake, inn i våre trygge kirkebobler, men vi må være der livet leves, midt i verden, slik Gud ble menneske og tok bolig midt iblant oss. Og om vi skal være salt og forhindre verdens forråtnelse, må vi våge å arbeide sammen med alle andre som våger å være salt og kraft og påpeker urett og fremmer rettferdighet.

Slik Jesus viste sine forundrede venner at en samaritan, en fremmed og en som hørte til en annen trosretning, kunne være barmhjertig og uttrykke Guds kjærlighet, slik kan vi oppdage at Guds kjærlighet til verden kommer til uttrykk overalt hvor barmhjertighet og kjærlighet finnes. Det være seg i kirker, skoler, helseinstitusjoner, asylmottak, i folkets hus eller i moskeer og synagoger. Sammen med alle mennesker av god vilje er vi lys og salt i verden. For så høyt har Gud elsket verden. Og så høyt skal vi også elske verden og menneskene som bor der.

Derfor, når vi har så stor en sky av vitner omkring oss, så la oss legge av alt som tynger, og synden som så lett fanger oss inn, og med utholdenhet fullføre det løpet som ligger foran oss, 2 med blikket festet på ham som er troens opphavsmann og fullender, Jesus. For å få den gleden han hadde i vente, holdt han ut på korset uten å bry seg om skammen, og nå har han satt seg på høyre side av Guds trone. 3 Ja, tenk på ham som holdt ut en slik motstand fra syndere, så dere ikke blir trette og motløse.

Det er Kristi kjærlighet som driver oss. Den som tåler alt, utholder alt, håper alt. Den som en dag skal fylle hele verden og være alt i alle.

Det er vår tro. Det er vårt håp.

Så ber vi med ordene fra Herrens bønn: Tilgi oss vår skyld. La ditt rike komme. La din vilje skje på jorden slik som i himmelen. La det bli «mer himmel på jord!»